

KONČNO POROČILO

Za obdobje: 2008 - 2010

<i>Upravičenec:</i>	Cene Štupar – Center za permanentno izobraževanje, Vojkova 1, 1000 Ljubljana
<i>Javni razpis:</i>	Javni razpis za sofinanciranje izobraževalnih programov Projektno učenje mladih (PUM) in programov za zviševanje splošne in računalniške ravni pismenosti v letih 2008, 2009 in 2010
<i>Naziv operacije:</i>	UŽU MOJE DELOVNO MESTO (UŽU MDM)
<i>Številka operacije v ISARR:</i>	OP13.2.3.2.02.0064

1. Uvod

(Kratka predstavitev okvira projekta (strategija, cilji) in opis izvedbe projekta)

Cilji vpeljave programa Usposabljanje za življenjsko uspešnost – Moje delovno mesto v zavodih za prestajanje kazni zapora so:

- razvoj standardov zmožnosti, ki so pomembne v kontekstu ohranjanja in uspešnega pridobivanja zaposlitve,
- vključiti udeležence, ki so v času prestajanja kazni zapora zaposleni, ali bodo kmalu na prostosti kot iskalci zaposlitve in potrebujejo ustrezna znanja, veščine in sposobnosti za uspešen nastop na trgu delovne sile,
- zadovoljiti tiste izobraževalne potrebe, ki jih udeleženci programa ne morejo uresničiti v okviru obstoječega sistema strokovnega oziroma poklicnega izobraževanja in tudi ne v sodelovanju z drugimi zunanjimi ponudniki izobraževalnih storitev,
- motivirati in "oborožiti" udeležence z ustreznimi spretnostmi in veščinami, sposobnostmi za nadaljnje delo, usposabljanje in izobraževanje,
- iskanje, prepoznavanje, opredelitev ciljev, ki jih udeleženci ciljne skupine želijo doseči v življenju,
- načrtovanje osebnega razvoja udeležencev programa, saj je le-ta sestavni del življenja in dela - spoznavanje lastnih (z)možnosti, razvijanje zavesti o tem, da je osebni razvoj v precejšnji meri prepleten s procesom delovne kariere in da je delovna kariera tesno povezana s poklicno oziroma strokovno kariero (spoznavanje in reševanje različnih testov, s pomočjo katerih lahko samo analizirajo svoje sposobnosti za podjetniške in organizacijske aktivnosti, kot tudi za vodenje majhnega podjetja,
- prepoznavanje in razvijanje podjetniških idej (učenje podjetništva razvija spretnosti udeležencev in zmožnosti za lažje vključevanje v okolje, za širše razmišljanje o možnih življenjskih poteh, pripravlja jih za vključevanje v številne priložnosti in odgovornosti v življenju: kot potrošnikov, proizvajalcev, vodij različnih organizacij, enot, tudi staršev),
- priprava poslovnega načrta,
- izbira poslovnih zamisli,
- realizirati 1 – 3 celostne podobe za poslovne ideje udeležencev,

- ozaveščanje poslovnih funkcij celostne podobe podjetja (kaj so poslovni cilji celostne podobe),
- okrepiti poklicne, socialne kompetence z aktivnim poučevanjem vsebin programa UŽU – MDM (priprava na specifično zaposlitveno situacijo v Sloveniji glede deficitarnih poklicev),
- popularizirati in predstaviti delo na projektu z ozirom na doseganje ciljev vseživljenjskega učenja in dviga socialnih ter državljskih kompetenc

Cilji javno veljavnega programa Usposabljanje za življenjsko uspešnost Jaz in moje delovno mesto zajemajo razvijanje standardov zmožnosti po programu na naslednjih vsebinskih področjih: sporazumevanje v slovenskem jeziku, sporazumevanje v tujem jeziku, računanje, zdrav človek v varnem delovnem okolju, informacijska-komunikacijska tehnologija, socialne zmožnosti, aktivno državljanstvo, učim se učiti.

Eden izmed ključnih ciljev projekta je tudi predstavitev izpeljanega programa v širšem okolju (zaključna slovesnost, objava člankov in prispevkov v različnih medijih).

Program UŽU-MDM smo predvidevali izpeljati v ZPKZ Dob – 2 izvedbi, v ZPKZ Ljubljana – 1 izvedba, v ZPKZ Koper – 1 izvedba in v ZPKZ Ig – 1 izvedba.

2. Doseženi rezultati projekta

2.1. Poročilo o realiziranih kazalnikih projekta

Naziv kazalnika	Leto	Načrtovana vrednost	Dejanska vrednost	%
Število udeležencev	2008	12	13	108,33 %
Število udeležencev	2009	24	12	50,00 %
Število udeležencev	2010	24	25	104,17 %
Število udeležencev	skupaj	60	50	83,33 %
Število skupin	2008	1	1	100,00 %
Število skupin	2009	2	1	50,00 %
Število skupin	2010	2	2	100,00 %
Število skupin	skupaj	5	4	80,00 %

2.2. Analiza dosežkov na ravni fizičnih ciljev

(Opis, kateri cilji so bili v skladu s pogodbo o sofinanciranju doseženi. Če so se cilji spremenili, kako in zakaj? Navedba, kateri cilji in rezultati so bili v skladu s pogodbo o sofinanciranju izvršeni/realizirani.)

Cilji programa so za vključene udeležence doseženi. Udeleženci so razvili standarde zmožnosti po programu na vseh vsebinskih področjih: sporazumevanje v slovenskem jeziku, sporazumevanje v tujem jeziku, računanje, zdrav človek v varnem delovnem okolju, informacijska-komunikacijska tehnologija, socialne zmožnosti, aktivno državljanstvo, učim se učiti, ki so pomembne v kontekstu ohranjanja in uspešnega pridobivanja zaposlitve.

Vključili smo udeležence, ki so v času prestajanja kazni zapora zaposleni in tiste, ki bodo kmalu na prostosti kot iskalci zaposlitve, prav tako smo zadovoljili tiste izobraževalne potrebe, ki jih udeleženci programa niso mogli uresničiti v okviru obstoječega sistema strokovnega oziroma poklicnega izobraževanja in tudi ne v sodelovanju z drugimi zunanjimi ponudniki izobraževalnih storitev. Motivirati smo udeležence z ustreznimi spretnostmi in veščinami, sposobnostmi za nadaljnje delo, usposabljanje in izobraževanje, udeleženci so

opredelili in prepoznali cilje, ki jih želijo doseči v življenju. Udeleženci so načrtovali osebni razvoj, saj je le-ta sestavni del življenja in dela, spoznali lastne (z)možnosti, razvijali zavest o tem, da je osebni razvoj v precejšnji meri prepleten s procesom delovne kariere in da je delovna kariera tesno povezana s poklicno oziroma strokovno kariero. Prepoznali in razvijali so podjetniške ideje, pripravili poslovni načrt ter se pripravili za vključitev skozi različne socialne vloge: kot potrošniki, proizvajalci, vodje različnih organizacij kot tudi starši.

Ocenjujemo, da so vključeni udeleženci dosegle vse zastavljene cilje.

Vključenim udeležencem smo tako omogočili drugo priložnost - pozitivna izobraževalna izkušnja jih je motivirala za osebni razvoj, udeleženci so kakovostno izrabili čas na prestajanju kazni z namenom uspešne resocializacije v svoje domače, delovno in družbeno okolje. S projektom bomo tako prispevali k višji splošni ravni pismenosti za vključene udeležence, kakor tudi k večji samostojnosti, samozavesti, oblikovanju pozitivne samopodobe, večji odgovornosti do samega sebe, do drugih in posledično lažjemu obvladovanju zunanjega sveta.

Prav tako smo predstavili izpeljane programe v širšem okolju (zaključne slovesnosti in konference ob izpeljavi posamezne izvedbe UŽU-MDM programa s povabilom vseh ključnih predstavnikov institucij, ki sodelujejo pri izpeljavi programa v zaporih, objava člankov in prispevkov v različnih medijih).

Program UŽU-MDM smo izpeljali v ZPKZ Dob – 2 izvedbi, v ZPKZ Ljubljana – 1 izvedba in v ZPKZ Koper – 1 izvedba. Programa nismo izvedli v ZPKZ Ig zaradi premalo zainteresiranih kandidatov. Na MŠŠ smo poslali dopis - prošnjo z odpovedjo programa v ZPKZ Ig zaradi premalo zainteresiranih kandidatov, kar je bilo s strani MŠŠ dne 26. 10.2010 tudi odobreno.

V letu 2008 smo vključili v program UŽU-MDM 13 udeležencev v ZPKZ Ljubljana. Program v ZPKZ Ljubljana smo izvedli v obdobju od 11.12.2008 do 14.5.2009.

V letu 2009 smo vključili v program UŽU-MDM 12 udeležencev, in sicer smo v obdobju od 23.10.2009 do 23.2.2010 izvedli program v ZPKZ Dob, kjer smo vključili 12 obsojencev,

V letu 2010 smo vključili v program UŽU-MDM 25 udeležencev, in sicer v obdobju od 20.3.2010 do 28.8.2010 izvedli program v ZPKZ Koper, kjer smo vključili 13 pripornikov. Izvedbo na lokaciji v ZPKZ Koper smo pričeli v letu 2010 zaradi objektivnih razlogov (sprememba odgovorne osebe in vodje projekta za projekt UŽU-MDM v letu 2009, zainteresiranih le 10 kandidatov za vključitev v program UŽU-MDM v ZPKZ Koper, kar je bilo s strani MŠŠ odobreno, da skupino lahko izvedemo; naknadno so se prijavi še 3 udeleženci, dogovori z vodstvom ZPKZ Koper glede začetka izobraževanja, časovnega poteka izobraževanja), kar je posledično privedlo do zamika pričetka in zaključka izvedbe v ZPKZ Koper.

V obdobju od 14.5.2010 do 31.8.2010 smo izvedli program v ZPKZ Dob, kjer smo vključili v program 12 obsojencev. Zaporniki v ZPKZ Dob so za zaključek pripravili priročnik, v katerem so zbrali material, ki so ga oblikovali v času trajanja projekta (kako odpreti podjetja, pomembni linki, potrebna zakonodaja,...) in oblikovali poslovne vizitke za podjetje, ki so na pobudo zapornika namišljeno odprli. Podjetje naj bi se ukvarjalo s kmetijsko dopolnilno dejavnostjo (les, gozd, žaga...). Obsojenci so za podjetje pripravili potreben načrt, si razdelili vloge in na koncu oblikovali poslovne vizitke. Prav tako smo ob koncu izvedbe UŽU-MDM v ZPKZ izvedli zaključno konferenco, na katero smo povabili vse ključne predstavnike institucij, ki sodelujejo pri izpeljavi programa v zaporih, prav tako je bila pripravljena radijska oddaja o izvedbi programa.

Kot že zgoraj navedeno, programa UŽU-MDM v ZPKZ Ig nismo izvedli, zaradi premalo zainteresiranih kandidatov, kar je bilo s strani MŠŠ tudi odobreno.

S strani MŠŠ je bila odobrena tudi sprememba odgovornih nosilcev projekta (zamenjava direktorja in vodje projekta) prav tako je bilo zaradi odpovedi programa v ZPKZ Ig odobreno znižanje finančnega načrta za izvedbo programa UŽU-MDM v ZPKZ Ig.

2.3. Analiza dosežkov na ravni finančnih ciljev

Finančni cilji so realizirani v skladu z novim finančnim načrtom. Nerealiziranih je ostalo le 65,05 € (do dovoljene vrednosti smo prerazporedili sredstva iz postavke delo preko študentskega servisa na postavko stroški plač).

Ker zaradi objektivnih razlogov nismo izvedli programa UŽU-MDM v ZPKZ Ig, smo prejeli nov ankes št. 2 k pogodbi z novo pogodbeno vrednostjo za projekt UŽU-MDM in na tej podlagi pripravili nov finančni načrt za UŽU-MDM, ki je bil s strani MŠŠ tudi odobren. V skladu z novim finančnim načrtom so bili doseženi finančni cilji.

2.4. Informiranje in obveščanje

(Katere aktivnosti in rezultati na tem področju informiranja in obveščanja javnosti so bile v okviru projekta dosežene?)

Vse ukrepe informiranja in obveščanja smo izvajali v skladu z Navodili organa upravljanja za informiranje in obveščanje javnosti o kohezijskem in strukturnih skladih v programskem obdobju 2007-2013 in Navodili MŠŠ za izvajanje projektov ESS: objava informacije o izvedbi programa na naši spletni strani: http://www.cene-stupar.si/docs/uzu_mi.pdf, - informiranje izvajalcev programa in označitev avtorskih pogodb z logotipi in navedbo, da operacijo delno financira EU, ESS sklad, - oznaka gradiva s predpisani logotipi, ki ga prejmejo udeleženci izobraževanja, predpisani logotipi na lokacijah izvajanja projekta,...

2.5. Spremljanje in ocenjevanje

(V skladu s pogodbo o sofinanciranju naj bi se vzpostavil sistem spremljanja in vrednotenja projekta. Opis le tega za projekt.)

Na vsakem srečanju posamezne izvedbe je potekala sprotna evalvacija, ki sta jo izpeljali izvajalki. Projekt smo sproti spremljali na kolegijih in andragoških zborih ter na strokovnih aktivih. Prav tako smo izvedli končne evalvacije ob zaključku posamezne izvedbe programov, ki so vključevale evalvacijo vključenih udeležencev (vprašalniki o izvedbi programa, intervjuji), vodstva institucij – zaporov, od koder so se udeleženci vključevali v program in samih izvajalcev programa, kjer smo preverjali kakovost izvedbe in poizvedovali po vsebini programa, na podlagi katerih smo pridobili rezultat uspešnosti programa.

3. Informacije o opravljenih kontrolah na projektu

(informacija o morebitni opravljeni kontroli na kraju samem in poročilo o opravljeni kontroli)

Dne 5. 3. 2010 je bila opravljena kontrola pri izvajalcu Cene Štupar – Center za permanentno izobraževanje, na podlagi katere je bilo potrebno dosledneje urediti dokumentacijo projekta v skladu z Navodili MŠŠ za izvajanje projektov ESS, kar smo tudi uredili in po priporočilih kontrole tudi v nadaljevanju projekta urejali dokumentacijo. Prav tako smo na MŠŠ dostavili knjigovodske kartice, iz katerih je razvidno knjiženje stroškov po posameznih programih.

4. Ostale informacije o projektu

4.1. Dodana vrednost evropskih virov

(Kakšna je bila dodana vrednost vključitve sredstev strukturnih skladov?)

Sredstva strukturnih skladov so nam, poleg sredstev MŠŠ, omogočila izvedbo programa UŽU-MDM na lokacijah v ZPKZ Dob – 2 izvedbi, v ZPKZ Ljubljana – 1 izvedba in v ZPKZ Koper – 1 izvedba. Na ta način smo omogočili obsojencem in pripornikom vključitev v program UŽU-MIDM izvedbe brez sredstev strukturnih skladov namreč ne bi mogli realizirati.

4.2. Prispevek operacije k ciljem trajnostnega razvoja

- razvoj temeljnih zmožnosti, ki so pomembne v kontekstu ohranjanja in uspešnega pridobivanja zaposlitve,
- usposabljanje udeležencev, ki so v času prestajanja kazni zapora zaposleni, ali bodo kmalu na prostosti kot iskalci zaposlitve in potrebujejo ustrezna znanja, veščine ter sposobnosti za uspešen nastop na trgu delovne sile,
- zadovoljevanje tistih izobraževalnih potreb, ki jih udeleženci programa ne morejo uresničiti v okviru obstoječega sistema strokovnega oz. poklicnega izobraževanja in tudi ne v sodelovanju z drugimi zunanjimi ponudniki izobraževalnih storitev,
- motivacija in učenje udeležencev spretnosti, veščin, sposobnosti za nadaljnje delo, usposabljanje in izobraževanje,
- iskanje, prepoznavanje, opredeljevanje ciljev, ki jih vključeni udeleženci želijo doseči v življenju,
- načrtovanje osebnega razvoja udeležencev programa, saj je le-ta sestavni del življenja in dela,
- spoznavati lastne (z)možnosti, razvijati zavest o tem, da je osebni razvoj v precejšnji meri prepleten s procesom delovne kariere in da je delovna kariera tesno povezana s poklicno oz. strokovno kariero (spoznavati in reševati različne teste, s pomočjo katerih lahko samoanalizirajo svoje sposobnosti za podjetniške in organizacijske aktivnosti, kot tudi za vodenje majhnega podjetja,
- okrepiti poklicne, socialne kompetence z aktivnim poučevanjem vsebin programa UŽU-MDM (priprava na specifično zaposlitveno situacijo v Sloveniji glede deficitarnih poklicev),
- popularizirati in predstaviti delo na projektu z ozirom na doseganje ciljev vseživljenjskega učenja in dviga socialnih ter državljskih kompetenc,
- prepoznati in razvijati podjetniške ideje (učenje podjetništva razvija spretnosti udeležencev in zmožnosti za lažje vključevanje v okolje, za širše razmišljanje o možnih življenjskih poteh),
- priprava za vključevanje v številne priložnosti in odgovornosti v življenju: kot potrošnikov, proizvajalcev, vodij različnih organizacij ali enot kot tudi staršev.

4.3. Prispevek operacije k enaki možnosti

Program UŽU – MDM je prispeval h kakovostnejši izrabi časa oseb na prestajanju kazni z namenom uspešne rehabilitacije (resocializacije) tako, da so udeleženci v programu prepoznali tisto, kar zase res potrebujejo; prepoznali so situacije iz svojega vsakdanjega življenja in spoznali, da lahko pridobljeno znanje prenesejo kasneje v svoje domače, delovno in družbeno okolje.,

V programu Usposabljanje za življenjsko uspešnost: Moje delovno mesto so udeleženci dosegli naslednje standarde po programu:

- sporazumevanje v slovenskem jeziku (poslušanje, govorjenje, branje in pisanje),
- sporazumevanje v tujem jeziku (poslušanje, govorjenje, branje in pisanje),
- računanje (merjenje in geometrija, uporaba razmerij, obdelava podatkov, računanje s števili, linearna funkcija in linearna enačba),

- zdrav človek v varnem delovnem okolju (odnos do zdravja in okolja, varnost in zdravje pri delu, okoljski problemi z vidika poklicnega področja, aktivno varovanje okolja, materiali in njihov vpliv na okolje)
- informacijska-komunikacijska tehnologija (avtomati, osebni računalnik in osnovna programska oprema, urejanje besedil in ravnanje z datotekami, elektronska pošta in internet, uporaba kalkulatorja),
- socialne zmožnosti (poklici in izobraževalni interesi, sodelovanje z drugimi v skupini),
- aktivno državljanstvo (aktivna participacija v podjetju, demokracija, državljanstvo in socialni partnerji, družbena različnost in solidarnost, človekove pravice in pravice delavca),
- učim se učiti (načrtovanje učenja, evalvacija učenja, stili učenja, izkušnje z učenjem).

S projektom smo pri udeležencih ciljne skupine prispevali k:

- boljši splošni ravni pismenosti,
- oblikovanju pozitivne samopodobe in lastne učinkovitosti,
- lažjemu obvladovanju zunanjega sveta,
- večji samostojnosti in samozavestnosti,
- odgovornosti do samega sebe in do drugih.

4.4. Prispevek operacije k regionalnemu razvoju

Udeleženci – obsojenci so z vključitvijo v program pridobili in obnovili temeljne zmožnosti, ki so pomembne v kontekstu ohranjanja in uspešnega pridobivanja zaposlitve, si pridobili in razvili potrebna ustrezna znanja, veščine ter sposobnosti za uspešen nastop na trgu delovne sile, ko bodo na prostosti ko iskalci zaposlitve, oz. zaposleni razvili usposobljenost za nadaljnjo zaposlitev po prestani zaporni kazni. Obsojenci so motivirani za nadaljnje učenje, usposabljanje in izobraževanje, opredelili so cilje, ki jih udeleženci želijo doseči v življenju, ter razvili zavest o tem, da je osebni razvoj tesno povezan s poklicno kariero. Prepoznali in razvili so podjetniške ideje, tako da bodo lažje in bolje funkcionirali v vsakdanjih položajih, kar jim bo povečalo možnosti resocializacije v družbo, kar pa predstavlja tudi dodano vrednost regionalnemu razvoju.

Ime in priimek: Mag. Bojan Hajdinjak

Datum: 20. decembra 2010